

16. februar 2009

MARKANT FALD I ANTALLET AF PRAKTIKPLADSER

Resumé:

Nyligt offentliggjorte tal fra Undervisningsministeriet viser, at antallet af indgåede aftaler om praktikpladser er faldet markant i 2008. Især i de typiske håndværkerfag som elektriker, murer og tømrer er der store fald i antallet af praktikpladser. Resultatet er, at flere elever ved de tekniske skoler må opgive deres uddannelse, da de ikke kan finde praktikpladser. På længere sigt er der derfor stor risiko for, at færre unge får en uddannelse, og at Danmark kommer til at mangle uddannet arbejdskraft.

Antallet af aftaler om praktikpladser på landets erhvervsskoler er faldet med 8,3 procent i de første 11 måneder af 2008 set i forhold til samme periode året før. Dette svarer til, at der er indgået knap 3.000 færre aftaler om praktikpladser på erhvervsuddannelser frem til november i 2008. Dette er vist i tabel 1.

Tabel 1. Ændring i praktikpladser på erhvervsuddannelser i år til dato. (nov. 2008)

	2007	2008	Ændring	
	Antal personer		Procent	
Indgåede aftaler	34.760	31.880	-2.880	-8,3

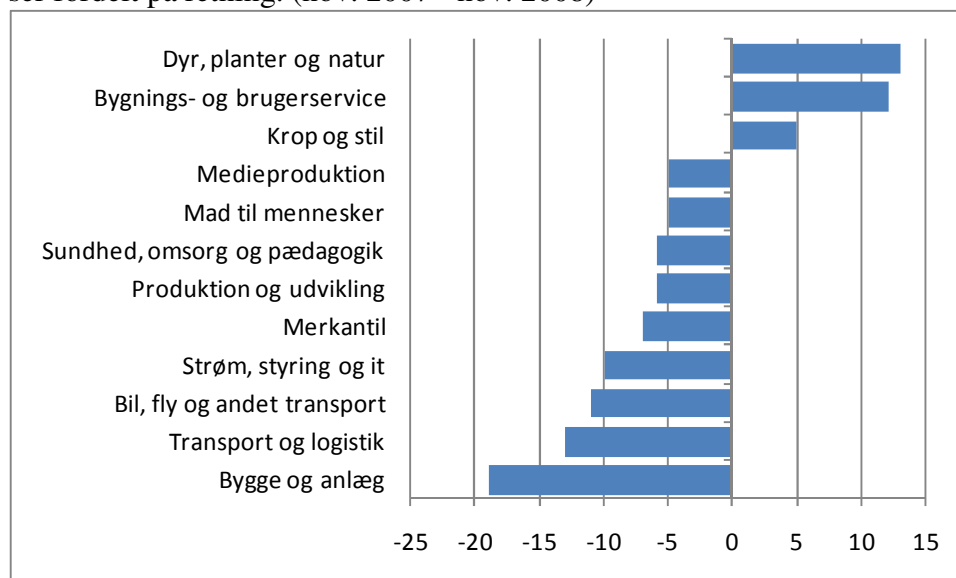
Anm.: Tabellen viser antallet af indgåede praktikaftaler på erhvervsuddannelser i november 2007 og 2008.

Kilde: ÆRådet på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet.

Fordelt på uddannelsesretning er det især bygge- og anlægsgfaget, der er ramt af nedgang i praktikpladser. I forhold til samme periode i 2007 er der for bygge- og anlægsretningen indgået knap 20 procent færre aftaler om praktik frem til november 2008. For transportretningerne, der bl.a. indeholder uddannelserne til mekaniker og chauffør, er antallet af praktikaftaler faldet med 11-13 procent, mens antallet af praktikpladser for eleverne på ”Strøm, styring og it”-linjen er faldet med 10 procent.

Alt i alt ses der fald i antallet af praktikpladser for 9 ud af de 12 erhvervsretninger på erhvervsskolerne. Dette er vist i figur 1.

Figur 1. Procentvis ændring i indgåede praktikaftaler på erhvervsuddannelser fordelt på retning. (nov. 2007 - nov. 2008)

Anm.: Figuren viser ændringen i antallet af indgåede praktikaftaler på erhvervsuddannelserne år til dato i november 2007 og 2008.

Kilde: AErådet på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet.

Faldet i antallet af praktikpladser betyder, at flere elever ved erhvervsskolerne forgæves må søge efter praktikpladser. I november 2007 søgte 3.630 elever ved de tekniske skoler stadig efter praktikplads på trods af, at deres grundforløb var afsluttet. I 2008 er dette tal steget til 3.830 elever, hvilket svarer til en stigning på godt 6 procent. Dette er vist i tabel 2.

Tabellen viser endvidere, at langt størstedelen af de elever, der ikke kan finde praktikplads har ventet i over to måneder efter de afsluttede deres hovedforløb.

Tabel 2. Praktikpladssøgende elever ultimo november 2007 og 2008.

	2007	2008	Ændring	
			Antal personer	Procent
Praktikpladssøgende elever i alt	3.630	3.830	200	5,6
- heraf søgende i 0-2 mdr. efter afslutning af grundforløb	250	310	60	22,3
- heraf søgende i over 2 mdr. efter afslutning af grundforløb	3.380	3.530	150	4,4

Anm.: Tabellen er afrundet.

Kilde: AErådet på baggrund af tal fra Undervisningsministeriet.

Tallene viser tydelige tegn på, at den økonomiske krise og den stigende ledighed allerede har givet sig udslag i antallet af praktikpladser. AErådets seneste økonomiske prognose fra februar 2009 forudsiger, at der alene i 2009

vil komme en stigning i ledigheden på 60.000 personer. Det vil formentlig gøre det endnu sværere for eleverne på erhvervsskolerne at finde praktikpladser.

AERådets fremskrivninger viser, at Danmark frem mod 2018 vil komme til at mangle op mod 70.000 faglærte i forhold til de nuværende sammensætninger på arbejdsmarkedet, mens der vil være mere end 150.000 for mange ufaglærte. Dette vil give nogle voldsomme ubalancer på arbejdsmarkedet, der på sigt kan koste det danske samfund dyrt i form af lavere vækst og velstand.

Hvis udbuddet af praktikpladser falder, er der stor fare for, at uddannelsen af faglærte vil gå i stå. Udbuddet af faglærte afhænger af, at der er praktikpladser at få, og derfor kan man frygte, at den kommende lavkonjunktur vil få andelen af unge uden en uddannelse til at stige.

Set i dét lys er det afgørende, at man sætter ind og stimulerer antallet af praktikpladser. Dette kunne f.eks. være ved at opgradere skolepraktikken eller ved at give virksomhederne et incitament til at skabe praktikpladser i form af tilskudsordninger. Samtidig mener AERådet, at der skal indføres obligatoriske ungdomsuddannelser til alle unge, således at man i fremtiden sikrer, at det mindste uddannelsesniveau bliver en faglært eller gymnasial uddannelse. Dette vil kræve nye og anderledes tilbud til de mest skoletrætte, som f.eks. tilbud med mere praktisk indhold. Udfordringen om at alle unge skal have en ungdomsuddannelse er en opgave som samfundet har pligt til at løse.